רשומות

קובץ התקנות

כ"ח בתמוז התשפ"ו | 12467 | 13 ביולי 2026

עמוד

תקנות הכשרות המשפטית והאפוטרופסות (סדר הדין בבתי הדין השרעיים), התשפ"ו–2026 2366

תקנות הכשרות המשפטית והאפוטרופסות (סדר הדין בבתי הדין השרעיים), התשפ"ו–2026

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 83 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב–1962[1] (להלן – החוק), ולפי סעיף 28(ב) לחוק הקאדים, התשכ"א–1961[2] (להלן – חוק הקאדים), בהסכמת נשיא בית הדין השרעי לערעורים, אנו מתקינים תקנות אלה:

הגדרות

1. בתקנות אלה –

"בית הדין" – בית הדין השרעי;

"הנחיות מקדימות" – הנחיות מקדימות כמשמעותן בסעיף 35א לחוק;

"יחידות הסיוע" – כמשמעותן בסעיף 5 לחוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה–1995[3];

"מסמך הבעת רצון" – מסמך הבעת רצון כמשמעותו בסעיף 64 או 64א לחוק;

"מרשם" – מרשם ייפויי כוח מתמשכים, הנחיות מקדימות לאפוטרופוס ומסמכי הבעת רצון, שמנהל האפוטרופוס הכללי לפי החוק;

"שמיעת הקטין" – שמיעת קטין באמצעות יחידת הסיוע או בנוכחות קאדי, לפי תקנה 11, כדי שיוכל להביע את רגשותיו, את דעותיו ואת רצונותיו בעניין הנדון.

הוראות החלות על בתי הדין השרעיים

2. (א) סדרי דין בענייני אפוטרופסות שבחוק הנידונים בבתי הדין השרעיים לפי כל דין, יחולו אלא אם כן נקבע אחרת בתקנות אלה.

(ב) לעניין המצאה, יחולו תקנות בתי הדין השרעיים (דרכי המצאה), התשפ"ג–2022[4].

הוראות החלות על בתי הדין השרעיים

3. (א) בית הדין אחראי על ניהול ההליך השיפוטי, בין השאר לשם צמצום ההתדיינות השיפוטית בין בעלי דין שהם בני משפחה במטרה להגיע לסיום הסכסוך ביניהם וכן ליישובו בדרכי שלום אם ניתן, ותוך התחשבות במכלול ההיבטים הקשורים לסכסוך המשפחתי.

(ב) בלי לגרוע מהוראות כל דין, בהליכים המתנהלים בין בני משפחה, טרם קבלת החלטה בעניינו של קטין, ישקול בית הדין את טובתו של הקטין, ובכלל זה את מכלול זכויותיו, צרכיו והאינטרסים שלו, וכן את רצונו בהתחשב בגילו ובכשריו המתפתחים.

סמכות מקומית

4. (א) הסמכות המקומית לעניין בקשה המוגשת לפי החוק בעניין שבתקנה 20 תהיה לפי ההוראות האלה:

(1) אם הבקשה מוגשת בעניינו של קטין, הבקשה תוגש לבית הדין שבתחום סמכותו נמצא מקום מגוריהם המשותף של הורי הקטין, ואם אין להם מקום מגורים משותף – מקום מגוריהם המשותף האחרון בישראל, ובלבד שאחד מההורים עדיין מתגורר באותו מקום מגורים; ואולם רשאי בית הדין להורות על העברת הדיון בבקשה ובתיקים נוספים בין אותם צדדים, לבית דין במקום אחר;

(2) בקשה שלא נקבע לה מקום שיפוט לפי פסקה (1) תוגש לבית הדין שבתחום שיפוטו מצוי מקום מגורי המבקש; ואם היו כמה מבקשים, לבית הדין שבתחום שיפוטו מצוי מקום מגורי אחד מהם;

---

[1] ס"ח התשכ"ב, עמ' 120.
[2] ס"ח התשכ"א, עמ' 118.
[3] ס"ח התשנ"ה, עמ' 393.
[4] ק"ת התשפ"ג, עמ' 454.

(3) אם הבקשה מוגשת בענייניו של בגיר, מקום מגוריו של האדם שהבקשה מוגשת לגביו; ואם אין לו מקום מגורים בישראל, מקום הימצאם של נכסיו; אם הוא אינו מתגורר בישראל ואין לו נכסים בישראל, תוגש הבקשה לבית הדין השרעי בירושלים.

(ב) אין באמור בסעיף קטן (א) כדי לגרוע מהוראות סעיף 6ג לחוק הקאדים.

הגשת הבקשה, המשיב לבקשה והמצאה

5. (א) בקשה בעניין שבתקנות אלה תוגש לבית הדין, בכתב, בעותק אחד.

(ב) בבקשה בעניין קטין שמגיש הורהו או אפוטרופסו, יירשם בחלקה הראשון של הבקשה "בעניין קטין", בציון פרטי הקטין, ובכלל זה תאריך לידה ומספר זהות, שמות הוריו או אפוטרופסו, לפי העניין.

(ג) הבקשה תומצא למשיבים לבקשה שיהיו כל אלה:

(1) לאדם שמוגשת הבקשה לגביו, לאדם שמונה לו אפוטרופוס זולת אם בית הדין הורה שאין להמציאה לו; מונה לאדם אפוטרופוס לדין או עורך דין בהליכים לפי החוק – תומצא הבקשה גם לאפוטרופוס לדין או לעורך הדין שמונה לו;

(2) לקטין – בהמצאה להורהו או לאפוטרופוס שלו אם מונה לו; מינה בית הדין לקטין אפוטרופוס לדין או עורך דין בהליכים לפי החוק – תומצא הבקשה לאפוטרופוס לדין או לעורך הדין שמונה לו; בית הדין יורה על העברת מסמכי הבקשה, כולם או חלקם, גם לקטין עצמו, אם מצא כי יש בכך כדי לקדם את טובת הקטין בשים לב לגילו ולבגרותו;

(3) ליועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו למעט בבקשות לפי סעיפים 19, 24, 25, 28א ו־28ב לחוק;

(4) למי שבית הדין הורה על כך.

בקשה למינוי אפוטרופוס

6. (א) בבקשה בעניין שבתקנות אלה, יפרט המבקש את כל אלה:

(1) שמו ומספר זהותו של האדם שלגביו מוגשת הבקשה, ופרטי ההתקשרות עימו;

(2) הטעמים שעל יסודם מוגשת הבקשה, פירוט העניינים שיש למסור למועמד למינוי ותקופת המינוי הנדרשת;

(3) עמדתו של האדם שהבקשה מוגשת לגביו, ואם לא ניתן לברר – תצוין הסיבה לכך;

(4) פירוט פרטיהם של בני משפחתו מדרגה ראשונה של האדם שהבקשה מוגשת לגביו, הידועים למבקש, בציון קרבתם לאותו אדם ועמדתם לבקשה המוגשת בעניינו, אם ניתן לברר במאמץ סביר ופרטי ההתקשרות עימם;

(5) בבקשה למינוי אפוטרופוס לענייני רכוש יפרט המבקש, אם ידוע לו במועד הגשת הבקשה, בדבר חובות וזכויות ברכוש של האדם שהבקשה מוגשת לגביו, לרבות זכויות בנכס משותף או בחשבון משותף, זכויות שעתידות לקום לו בנכסים וזכויות בנכסים אף אם אינן רשומות על שמו, וכן בדבר הנחיות מקדימות לצורך מינוי אפוטרופוס שניתנו ונערכו לפי סעיף 35א לחוק.

(ב) המבקש יצרף לבקשה בכתב אישור שלו בכתב כי כל פרטי הבקשה נכונים למיטב ידיעתו לאימות העובדות הכלולות בה, וכן יציין אם למיטב ידיעתו, נערכו או הופקדו

במרשם ייפוי כוח מתמשך, הנחיות מקדימות לצורך מינוי אפוטרופוס או מסמך הבעת רצון הנוגעים למינוי אפוטרופוס לאותו אדם, ויצרפם אם הם מצויים בידיו.

(ג) הציע המבקש מועמד למינוי, יפרט בבקשה את שמו, מספר זהותו ופרטי ההתקשרות עימו, ויציין את הזיקה שלו לאדם שלגביו מתבקש המינוי, ובכלל זה אם הוא קרוב משפחתו או אם יש קשר עסקי או כלכלי ביניהם או אם יש להם נכסים משותפים או חובות ביניהם או כל זיקה אחרת, ויצרף לבקשה את הסכמתו בכתב של המועמד למינוי, כולל ציון מספר האנשים שהוא משמש להם אפוטרופוס במועד הגשת הבקשה ושאינם קרובי משפחתו, אם קיימים.

(ד) הוגשה בקשה למינוי אפוטרופוס לבגיר לבית הדין, ומצא בית הדין כי מתקיים לגבי אותו אדם האמור בסעיף 67ב(ד) לחוק לעניין מינוי תומך בקבלת החלטות, יחולו תקנות הכשרות המשפטית והאפוטרופסות (קבלת החלטות נתמכת), התשפ"ד–2024[5].

בדיקת המרשם

7. (א) הוגשה בקשה למינוי אפוטרופוס לאדם, יפנה בית הדין למרשם באופן מקוון לצורך בדיקה אם הופקדו ייפוי כוח מתמשך, הנחיות מקדימות לצורך מינוי אפוטרופוס או מסמך הבעת רצון, הנוגעים לאותו אדם.

(ב) מצא בית הדין כי הופקד ייפוי כוח מתמשך בעניינים שלגביהם מתבקש המינוי, ישלח בית הדין הודעה על קיומו של ייפוי כוח מתמשך לצדדים וימחק את הבקשה.

(ג) מצא בית הדין כי הופקדו הנחיות מקדימות לאפוטרופוס או מסמך הבעת רצון, יועבר המסמך שהופקד לבית הדין; בית הדין יצרף את האפוטרופוס שמינויו מתבקש בהם כצד להליך, וישלח הודעה על כך לצדדים.

החלטות בעניינו של קטין

8. בית הדין לא ייתן החלטה בעניינו של קטין אלא לאחר שנתן הזדמנות לכל אחד מהורי הקטין, וכן לאפוטרופסו, אם מונה לו, להביע את עמדתו והכול בתנאי שאפוטרופסותו של ההורה לא נשללה או הוגבלה באותו עניין.

זכות הקטין להישמע

9. בית הדין הדן בהליך לפי תקנות אלה הנוגע לקטין, ידאג לשמיעת הקטין, בכל שלב שייראה לו בדיון, וייתן לדבריו משקל ראוי בהחלטתו, לפי גילו ובגרותו של הקטין, זולת אם החליט בית הדין, מנימוקים מיוחדים שיירשמו, שהקטין לא יישמע, לאחר ששוכנע כי מימוש זכותו של הקטין להישמע יגרום לקטין פגיעה העולה על הפגיעה שתיגרם לו משלילתה.

החלטה על שמיעת הקטין באמצעות יחידת הסיוע

10. הורה בית הדין על שמיעת הקטין באמצעות הפניית הוריו ליחידת הסיוע, יפנה את הוריו ליחידת הסיוע, בצירוף דברי הסבר המיועדים לקטין ולהוריו על הליך שמיעת הקטין, מטרתו והמועד האחרון שבו על ההורה ליצור קשר עם יחידות הסיוע.

אופן שמיעת הקטין וגילו

11. (א) בית הדין ישמע קטין שגילו שש שנים לפחות, וכן קטין שטרם מלאו לו שש שנים אם ראה בית הדין לנכון לעשות כן, במקרה שבו אחיו הגדולים של הקטין הוזמנו להשמיע את דברם או מטעם אחר.

(ב) קטין יישמע בלא נוכחות הוריו או באי כוחם.

(ג) קטין יישמע, ככל האפשר, בנפרד מאחיו, ורשאי בית הדין או עובד יחידת הסיוע, לפי העניין, להחליט על שמיעת כמה אחים יחדיו.

פגישת הקטין ביחידת הסיוע

12. בפגישה עם עובד יחידת הסיוע יסביר העובד לקטין, באופן המותאם לגילו ולבגרותו, על זכותו להישמע לפני הקאדי הדן בתיק או לפני עובד יחידת הסיוע, לפי בחירתו של הקטין, על מטרת השמיעה, אופן התנהלותה ועל כללי החיסיון והגילוי שיחולו

[5] ק"ת התשפ"ד, עמ' 2374.

על הפגישה ועל השמיעה; כמו כן, יסביר העובד לקטין כי הוא רשאי לוותר על זכותו להישמע או לבחור להעביר את דבריו לקאדי בכתב או באופן אחר באמצעות עובד יחידת הסיוע.

שמיעת הקטין על ידי הקאדי

13. בחר הקטין להשמיע את דבריו לפני קאדי, רשאי הקאדי להחליט לשמוע את הקטין בנוכחות עובד יחידת הסיוע וכן רשאי הוא לאפשר נוסף עליו, גם נוכחות של אפוטרופוס לדין אם מונה; תיערך תרשומת של עיקרי דבריו של הקטין בלבד.

שמיעת הקטין באמצעות עובד יחידת הסיוע

14. בחר הקטין להשמיע את דבריו לפני עובד יחידת הסיוע, יעביר העובד לבית הדין תרשומת של הדברים שהקטין ביקש למסור לבית הדין, בצירוף התרשמותו המקצועית של העובד לגבי התנהגותו ומצבו של הקטין בעת השמעת הדברים.

חיסיון דברי הקטין

15. התרשמות של בית הדין או של עובד יחידת הסיוע וכן דברים שהקטין מסר יישמרו בכספת בית הדין או באופן מאובטח אחר, ויהיו חסויים מפני כל אדם, למעט בית הדין השרעי לערעורים; בית הדין ששמע את הקטין לא יפרט בהחלטתו את דברי הקטין אלא אם כן הסכים הקטין לגילוי הדברים, כולם או חלקם, ובית הדין מצא כי יהיה בגילוי כדי לקדם את טובת הקטין.

מתן החלטה בנוגע לקטין

16. בית הדין ימסור את עיקרי ההחלטה הנוגעים לקטין ליחידת הסיוע, והיא תמסור אותם לקטין, באופן המותאם לגילו ולבגרותו, ובכלל זה זימון הקטין והוריו ליחידת הסיוע.

בחינת טובת הילד ושמיעתו באישור הסכם

17. במעמד אישור ההסכם, יברר בית הדין אם נשמע הילד, ואם ראה בית הדין כי יש צורך בשמיעת הילד, רשאי בית הדין להפנות את הורי הילד ליחידת הסיוע כדי שתיתן להורים מידע והדרכה לגבי שמיעת הילד והדרכים לממשה, ובכלל זה הזמנת הילד ליחידת הסיוע.

החלטה על מינוי אפוטרופוס לבגיר

18. (א) צו למינוי אפוטרופוס לבגיר ייערך לפי טופס 1 שבתוספת.

(ב) החלטה על מינוי תהיה מנומקת, והיא תכלול את השיקולים ששקל בית הדין במינוי, לרבות בכל הנוגע להיקף העניינים הכלולים במינוי ולתקופת המינוי; במינוי אפוטרופוס לבגיר תכלול ההחלטה גם את השיקולים המנויים בסעיף 33א לחוק וכן יצוין אם האדם שמבקשים למנות לו אפוטרופוס נשמע בדיון; שמיעת עמדתו של אדם עם מוגבלות לפי סעיף זה תיעשה תוך מתן התאמות נגישות אם נדרשות לפי חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח–1998[6], ולפי סעיף 36 לחוק.

(ג) עם מתן ההחלטה ימציא בית הדין העתק של צו המינוי וההחלטה לאפוטרופוס הכללי, ויצרף אליו העתק מהבקשה למינוי על כל נספחיה, לרבות כל מסמך שהוגש בעניין הבקשה, זולת אם הורה בית הדין אחרת.

(ד) בית הדין ימציא העתק של צו המינוי ופסק הדין, אם ניתן בבקשה, גם לאדם שמונה לאפוטרופוס, למגיש הבקשה, לאדם שהבקשה הוגשה לגביו, לבא כוחו של היועץ המשפטי לממשלה ולכל מי שיורה, והוא רשאי להורות על המצאת נימוקי המינוי ומסמכים אחרים אם מצא שהדבר מוצדק בנסיבות העניין.

חובות החלות על אפוטרופוס

19. מינה בית הדין אפוטרופוס לאדם, יחולו על האפוטרופוס החובות המנויות בחוק ובתקנות שהותקנו מכוחו.

תחולה

20. תקנות אלה יחולו על ענייני אפוטרופסות שבחוק המצויים בסמכותו של בית הדין השרעי מכוח דבר המלך במועצה על ארץ־ישראל, 1922 עד 1947[7].

---

[6] ס"ח התשנ"ח, עמ' 152

[7] חוקי א"י, כרך ג', עמ' (ע) 2738, (א) 2569

תוספת

(תקנה 18)

טופס 1

(תקנה 18)

בבית הדין השרעי ב ..... תיק .....

צו מינוי אפוטרופוס לפי חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב–1962
(להלן – החוק)

בעניין ....
שם מלא מספר מזהה המדינה שבה הונפק הדרכון
(אם צוין מספר דרכון זר)

מען ופרטי התקשרות (כולל טלפון, טלפון נייד, דואר אלקטרוני) .....

(להלן – האדם או האדם שמונה לו אפוטרופוס).

המבקש ..... (שם מלא, קרבתו לאדם).

לאחר שעייניתי בבקשה ובצרופותיה, בעמדות בא כוח היועץ המשפטי לממשלה ומשיבים נוספים ולאחר ששמעתי את ..... (האדם/ המבקש/ אחר), אני ממנה בזה את ....
שם מלא מספר זהות מספר תאגיד מען (כולל טלפון, טלפון נייד, דואר אלקטרוני)

קרבה לאדם – בן משפחה (סוג קרבת המשפחה: בן/בת/אב/אם/סב/אח/אחות/קרבה אחרת – פירוט: .....)/ מכר/ אפוטרופוס מקצועי/תאגיד אפוטרופסות/ בעל מקצוע/ אחר – פירוט: ..... (מחק את המיותר)

לאפוטרופוס על ....., ...
שם מלא מספר זהות

על העניינים האלה: [יש למחוק מהצו עניינים שאינם נכללים במינוי]

□ עניינים אישיים (לא כולל עניינים רפואיים) – כולם/חלקם – פרט: .....

□ עניינים רפואיים – כולם/חלקם – פרט: .....

□ עניינים רכושיים – כולם/חלקם – פרט: .....

□ עניין מסוים – פרט: .....

תקופת המינוי: .....

מינוי במשותף/ביחד ולחוד

מר/גב' ..... מתגורר/ת נכון למועד המינוי בקהילה/מעון [מחקו את המיותר].

הוראות בעניין תפקידיו וסמכויותיו של אפוטרופוס שמונה לאדם שמסוגל לקבל החלטות בקשר לענייניו לפי סעיף 33א(ב) לחוק: .....

הוראות מיוחדות, תנאים או הגבלות לגבי פעולת האפוטרופוס לפי סעיף 33א(ז) לחוק: .....
.....

הוראות בעניין נכס משותף, לרבות חשבון משותף: .....

הוראות לעניין השקעת כספי האדם .....

על האפוטרופוס לפעול לפי החוק; על האפוטרופוס להגיש למשרד האפוטרופוס הכללי, הפועל ליד בית דין זה, פרטה ודוחות לפי הוראותיו ובמועדים שנקבעו בחוק או לפיו, בידי בית הדין או בידי האפוטרופוס הכללי, לפי העניין.

הגשת פרטה: על האפוטרופוס להגיש בסמוך למינויו פרטה – דו"ח ראשוני בדבר נכסיו של האדם (לפי סעיף 51 לחוק); ניתן להגיש את הפרטה גם באופן מקוון באתר האפוטרופוס הכללי.

העתק צו זה יומצא עם נתינתו לאפוטרופוס הכללי, לאדם שמונה לו אפוטרופוס, למגיש הבקשה, לאפוטרופוס שמונה, לבא כוח היועץ המשפטי לממשלה וכן ל .....

היום .....

חתימת הקאדי .....

النموذج 1
(المادة 18)

لدى المحكمة الشرعية في _____ ملف أساس _____

أمر بتعيين وصي وفقًا لقانون الأهلية القانونية والوصاية لعام 1962 (من الآن فصاعدًا - القانون)
فيما يتعلق ب-
الاسم الكامل

رقم الهوية
الدولة التي تم إصدار جواز السفر فيها (إذا تم ذكر رقم جواز سفر أجنبي)
العنوان وتفاصيل الاتصال (بما في ذلك رقم الهاتف والهاتف المحمول والبريد الإلكتروني) _____
(من الآن فصاعدا - الشخص أو الشخص الذي عين عليه وصي)

مقدم الطلب _____ (الاسم الكامل ، القرابة للشخص)
بعد مراجعة الطلب ومرفقاته, موقف وكيل المستشار القضائي للحكومة وموقف مستدعى ضدهم آخرين, وبعد سماع _____ (الشخص / مقدم الطلب / غيره)
أعين بهذا السيد / ة

الاسم الكامل
رقم الهوية
رقم شركة
العنوان (بما في ذلك رقم الهاتف ، الهاتف المحمول ، البريد الإلكتروني)
صلة القرابة بالشخص - أحد أفراد الأسرة (نوع العلاقة الأسرية: الابن / الابنة / الأب / الأم / الجد / الأخ / الأخت / قريب آخر)
- التفاصيل: _____ / معرفة / وصي مهني / شركة وصاية / صاحب حرفة / آخر (حذف الزائد) - التفاصيل: _____
وصيا على _____ (الاسم الكامل) ، رقم الهوية _____
في الأمور التالية: [يجب حذف الأمور التي لا يتضمنها التعيين]
□ الأمور الشخصية (لا تشمل الأمور الطبية) - كلها / بعضها - التفاصيل: _____
□ الأمور الطبية - كلها / بعضها - التفاصيل: _____
□ الأمور المالية / الأملاك - كلها / بعضها - التفاصيل: _____
□ أمر معين - التفاصيل: _____

فترة التعيين - _____
التعيين بشكل مشترك (مجتمعين) / مجتمعين أو منفصلين (كل على حدة)
السيد السيدة _____ مكان السكن وقت التعيين في المحتمع – مؤسسة (حذف الزائد)

تعليمات متعلقة بواجبات وصلاحيات الوصي المعين لشخص قادر على اتخاذ قرارات بشأن أموره وفقًا للمادة 33 أ (ب) من القانون: _____

تعليمات خاصة أو شروط أو قيود تتعلق بعمل الوصي وفقًا للمادة 33 أ (ز) من القانون: _____

تعليمات بخصوص ممتلكات مشتركة، بما في ذلك حساب مشترك: _____

تعليمات بشأن استثمار أموال الشخص _____

يجب على الوصي التصرف وفق أحكام القانون وأنظمته. يجب على الوصي أن يقدم إلى مكتب الوصي العام، الذي يعمل بالقرب من هذه المحكمة ، التفاصيل والتقارير وفقًا لتعليماته وفي المواعيد المحددة في القانون أو وفقًا له، أو من قبل المحكمة أو من قبل الوصي العام، حسب ما يقتضيه الأمر.

تقديم تفاصيل وتقارير: يجب على الوصي تقديم تفاصيل وتقرير أولي مباشرة بعد تعيينه بشأن أملاد الشخص (وفقًا لأحكام المادة 51 من القانون) ؛ يمكن أيضًا تقديم التفاصيل والتقرير عبر موقع الإنترنت للوصي العام.

ارسال نسخة من هذا الأمر عند إعطائه الى لوصي العام، إلى الشخص الذي تم تعيين وصي عليه، إلى مقدم الطلب، إلى الوصي المعين، إلى المستشار القضائي للحكومة، وكذلك إلى _____.

اليوم _____

توقيع القاضي _____

י"ג בתמוז התשפ"ו (28 ביוני 2026)
(חמ 6487–3)

יריב לוין	דוד אמסלם
שר המשפטים	שר נוסף במשרד המשפטים